

NORGES HØYESTERETT

Den 26. juli 2019 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Normann, Bull og Bergh i

HR-2019-1453-U, (sak nr. 19-111616STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Ann Turid Bugge)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Elisabeth Ryen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens kjennelse om varetektsfengsling, jf. straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 3.
- (2) A, født 00.00.1979, ble pågrepet 8. september 2018 og har siden vært varetektsfengslet, hele tiden på grunnlag av gjentakelsesfare. Han er siktet for overtredelse av blant annet straffeloven 2005 § 283, jf. § 282 og straffeloven 1902 § 219 annet ledd, jf. første ledd.
- (3) Bergen tingrett avsa 11. juli 2019 kjennelse med slik slutning:
«A, født 00.00.1979, kan fortsatt holdes i varetektsfengsel inntil noe annet bestemmes av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 15. august 2019 kl. 15.00.»
- (4) Gulating lagmannsrett avsa 17. juli 2019 kjennelse med slik slutning:
«Anken forkastes.»
- (5) A, født 00.00.1979, har anket til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen. Det er anført at lagmannsretten ikke har ivaretatt siktedes rett til kontradiksjon. I lagmannsrettens kjennelse er det vist til merknader fra påtalemyndigheten som forsvarer ikke har fått anledning til å kommentere. Forsvarer mottok merknadene i Altinn 17. juli kl. 13.48, og lagmannsrettens kjennelse kort tid etterpå, kl. 14.02. Kjennelsen må ha vært avsagt før forsvarer mottok merknadene. I de aktuelle merknadene anfører påtalemyndigheten at dokumenter som de har mottatt fra barnevernet, er egnet til å underbygge tiltalen, men det er ikke henvist til hvilke dokumenter eller hvilke punkter i siktelsen dette skal gjelde. Det var på det rene at dette ville bli grundig gjennomgått av forsvarer, og mest sannsynlig kommentert. I henhold til rettspraksis stilles det små krav til sannsynlighet for at manglende kontradiksjon kan få betydning for resultatet.

- (6) Lagmannsretten skulle også ha vurdert forholdsmessigheten av fortsatt varetekt mer inngående, holdt opp mot når hovedforhandling sannsynligvis vil bli avholdt.
- (7) *Påtalemyndigheten* har inngitt merknader og anført at lagmannsretten hadde gitt påtalemyndigheten frist til 17. juli 2019 kl. 09.00 til å komme med merknader. Kopi av merknadene ble sendt forsvarer i Altinn 17. juli 2019 kl. 13.31. Lagmannsrettens kjennelse er avsagt samme dag, men påtalemyndigheten er ikke kjent med når på dagen kjennelsen ble avsagt. Påtalemyndigheten mottok lagmannsrettens kjennelse i posten 18. juli, og samme dag kl. 18.30 ble kjennelsen forkynt for siktede. Påtalemyndigheten anfører at barnevernsdokumentene som er omtalt i merknadene til lagmannsretten ble vedlagt saken 7. juni 2019, og har vært kjent for forsvarer i lengre tid.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens lovtolkning og saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd nr. 2 og 3.
- (9) Ankeutvalget legger til grunn forsvarers opplysninger om tidspunktene for når hun mottok påtalemyndighetens merknader til anken, og når hun mottok lagmannsrettens avgjørelse. Det innebærer at hun ikke fikk mulighet til å imøtegå påtalemyndighetens merknader til anken før lagmannsretten avsa sin kjennelse. Det foreligger dermed en saksbehandlingsfeil i form av krenkelse av retten til kontradiksjon, og da skal det ifølge praksis lite til før feilen leder til opphevelse, jf. Rt-2010-1213.
- (10) Forsvarer hadde i sitt støtteskriv til lagmannsretten blant annet anført at aktor under rettsmøtet i tingretten hadde uttalt at dokumenter innhentet fra barnevernet var uten relevans for den endelige siktelsen. I påtalemyndighetens merknader til anken er det derimot anført at disse dokumentene inneholdt opplysninger om voldsepisoder. Det fremstår som nærliggende å anta at forsvarer ville ha kommentert dette nærmere før lagmannsretten avsa sin kjennelse, og det kan ikke ses bort fra at kommentarene i så fall kunne ha virket inn på innholdet i lagmannsrettens kjennelse, jf. straffeprosessloven § 385 tredje ledd første punktum jf. § 343 første ledd.
- (11) Lagmannsrettens kjennelse blir etter dette å oppheve.
- (12) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens kjennelse oppheves

Henrik Bull
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)